

BESCHIKKING

Wet natuurbescherming – ontheffing ecologisch onderzoek

Aanvrager	Ecomilieu Advies
Aangevraagde activiteiten :	WNB aanvraag ontheffing soortenbescherming
Datum ontvangst aanvraag :	12.03.2021
Locatie :	gehele provincie Overijssel
Datum beschikking :	09.11.2022
Kenmerk :	D2022-10-003313
Zaaknummer :	Z-HZ-WNB-2021-002348

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING ECOLOGISCH ONDERZOEK.....	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Uitgangspunten bij het besluit.....	5
A.4	Ondertekening en verzending	6
A.5	Niet mee eens?	7
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT.....	8
B.1	Contact opnemen.....	8
B.2	Voorschriften	8
C.	OVERWEGING BIJ HET BESLUIT.....	12
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	12
C.1.1	Bevoegdheid.....	12
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	12
C.1.2	Procedure.....	12
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie(s)	12
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	12
C.1.3	Toetsingskader soorten.....	12
C.1.3.1	Wettelijke regels	13
C.1.3.2	Provinciaal beleid	13
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN.....	13
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	13
C.2.1.1	Omschrijving van de activiteiten	13
C.2.1.2	Doel van het ecologisch onderzoek.....	14
C.2.1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	14
C.2.1.4	Middelen waarvoor ontheffing wordt gevraagd	15
C.2.1.5	Periode.....	15
C.2.1.6	Onderliggende documenten.....	15
C.2.1.7	Aanvullende gegevens.....	15
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	15
C.3.1.1	Inhoudelijke beoordeling	15
C.3.1.2	Beoordeling inventarisatiemethoden.....	15
C.3.1.3	Beoordeling (vang)middelen	17
C.3.1.4	Voorwaarden aan de gebruiker van de ontheffing	19
C.3.1.5	Jaarlijkse plicht om te rapporteren.....	19
C.3.1.6	Weigering deel van de ontheffing	19
C.3.1.7	Beoordeling staat van instandhouding	20
C.3.1.8	Beschrijving noodzaak ontheffing	20
C.3.1.9	Andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging.....	20
C.3.1.10	Wettelijk belang van het project	21
C.3.1.11	Toetsing aan overige vereisten.....	21

C.3.1.12	Zorgplicht blijft altijd gelden	21
C.3.2	Adviezen en zienswijzen	21
C.3.2.1	Bespreking van adviezen	21
C.3.2.2	Zienswijze aanvrager	21
D.	SLOTCONCLUSIE	22
	BIJLAGE 1 – Ethische ‘richtlijnen vangen en hanteren van vleermuizen’	23
	BIJLAGE 2 – Desinfectie protocol veldwerk, RAVON	24
	BIJLAGE 3 – PROVINCIESPECIFIEKE VOORWAARDEN UIT INSTEMMING	26

A. BESLUIT ONTHEFFING ECOLOGISCH ONDERZOEK

A.1 Aanvraag

U heeft voor uw organisatie Ecomilieu een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Op 31 augustus 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de uitvoering van ecologisch onderzoek in heel Nederland, dat in hoofdzaak in Overijssel wordt uitgevoerd

A.2 Besluit

Wij **verlenen** u een ontheffing² van verbodsbepalingen voor soorten van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod om soorten te vangen van de Habitatrichtlijn, deze bij het onderzoek te verstoren en/of nationaal beschermde soorten te vangen^{3, 4}. Ontheffing wordt verleend van deze verboden voor de volgende soortgroepen:

- kleine grondgebonden zoogdieren
- vleermuizen
- amfibieën
- reptielen
- vissen
- insecten
- weekdieren
- overige ongewervelden

Daarnaast verlenen wij u ontheffing voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van **uitsluitend de in water of moeras aanwezige** voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de volgende soortgroepen:

- amfibieën
- vissen
- insecten
- weekdieren

Tevens geven wij u ontheffing van het verbod om weekdieren onder zich te hebben en te vervoeren⁵, uitsluitend ten behoeve van een betere determinatie.

Wij **weigeren** u ontheffing voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de volgende soortgroepen:

- kleine grondgebonden zoogdieren
- vleermuizen
- reptielen
- niet watergebonden insecten
- niet watergebonden weekdieren
- overige ongewervelden (dit betreft uitsluitend de Europese rivierkreeft)

U krijgt voor het vangen van dieren ontheffing om de volgende middelen⁶ te gebruiken en deze middelen buiten gebouwen bij u te hebben⁷ ten behoeve van onderzoek.

- vallen (life-traps) voor het vangen van kleine grondgebonden zoogdieren;
- netten (mistnetten, harpvallen, schepnetten) voor het vangen van vleermuizen;
- netten (schepnetten, vlindernetten, fuiken) voor het vangen van amfibieën, reptielen en insecten;
- putvallen voor het vangen van amfibieën en reptielen;

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

³ Art. 3.5, eerste en tweede lid Wnb

⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub a Wnb

⁵ Art. 3.6, tweede lid Wnb

⁶ Art. 3.9, lid 2 Wnb

⁷ Art. 3.24, tweede lid Wnb

- stropvallen voor het vangen van hagedissen;
- netten (schepnetten, sleepnetten, zegen, kuilnetten, kruisnetten, fuiken) voor het vangen van vissen;
- fuiken voor het vangen van ongewervelden.

Wij geven u geen ontheffing voor het gebruik van een schepnet in wateren waar Europese rivierkreeft voor kan komen.

De ontheffing is geldig in de provincie Overijssel en op het grondgebied van de overige provincies, voor zover zij ingestemd hebben met ons voornemen ontheffing te verlenen. Waarmee de andere provincies hebben ingestemd is in bijlage 3 in detail weergegeven. Voor handelingen waarmee die provincies niet hebben ingestemd is dan aanvullend een aparte ontheffing van die provincies nodig.

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Periode

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit en geldt tot en met 30 september 2041. De periode van ontheffingverlening waarmee is ingestemd, is afwijkend voor onderzoek in de provincies Gelderland, Utrecht (5 jaar) en Drenthe, Flevoland, Zeeland en Zuid-Holland (10 jaar).

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Uitgangspunten bij het besluit

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften:

- De aanvraag van 12 maart 2021, de aanvulling van 31 augustus 2021 en het volgende bijbehorende document: Activiteitenplan Ecomilieu Advies – revisie 1 – 31 augustus 2021
- Aanvullingen van 31 augustus 2021 en 16 november 2021.

Ambtshalve intrekking of wijziging ontheffing

Wij wijzen u er op dat wij ambtshalve deze ontheffing wijzigen of intrekken als de omstandigheden zodanig veranderd zijn, dat wij deze niet of onder andere beperkingen of voorwaarden zouden hebben verleend.

A.4 Ondertekening en verzending

Een exemplaar van dit besluit hebben wij verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van alle gemeenten in Overijssel;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland;
- Gedeputeerde Staten van provincie Fryslân;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

A.5 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden.

B.1 Contact opnemen

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-10-003313). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het Overijsselloket is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 499 88 99, optie 2 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij het melden ook uw naam en telefoonnummer aan ons door!

Voor zover onderzoeksactiviteiten in andere provincies plaatsvinden, meldt u dit overeenkomstig de in bijlage 3 opgenomen provinciespecifieke voorwaarden.

B.2 Voorschriften

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor de ontheffinghouder, medewerkers van de ontheffinghouder en in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of zijn rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. De aangegeven handelingen en/of de toegestane middelen mogen uitsluitend worden verricht dan wel toegepast voor ecologisch onderzoek om kennis over één of meerdere diersoorten te vergaren, bijvoorbeeld voor onderzoek ter onderbouwing van een aanvraag van een ontheffing.
3. De gebruikers van de ontheffing die in het veld fysiek onderzoek uitvoeren naar beschermde soorten dragen een afschrift (digitaal) van de ontheffing bij zich, inclusief alle daarbij behorende bijlagen. Deze (rechts)personen zijn aantoonbaar op de hoogte van de inhoud en het doel van de voorschriften en beperkingen, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aangeven.

Onderzoek in andere provincies

4. Voor onderzoek dat buiten de begrenzing van de provincie Overijssel wordt uitgevoerd onderzoek gelden de aanvullende, specifieke voorwaarden zoals deze als onderdeel van de instemming zijn ontvangen van de andere provincies. Deze zijn samengevat weergegeven in bijlage 3. Dit betreft zowel de periode, toegestane methoden en vangmiddelen, de wijze van melden en aanvullende vereisten.

Onderzoeksprotocol

5. De gebruikers van de ontheffing in het veld fysiek onderzoek naar beschermde soorten uit volgens het meest recente 'onderzoeksprotocol beschermde soorten' van uw adviesbureau EcoMilieu Advies voor provincie Overijssel. Als er innovaties in de wijze van onderzoek zijn zonder noodzaak tot vangen of die op een andere wijze minder ingrijpend zijn voor de soorten worden deze methoden uitgevoerd in plaats van het reguliere onderzoek, voor zover dit aan de doelstellingen van het onderzoek voldoet.
6. Bij elk veldonderzoek moet ernstige verstoring van het leefgebied tijdens de voortplantingsperiode of de overwintering van een betrokken soort zo veel als mogelijk voorkomen worden. Het onderzoek mag de voortplanting niet in gevaar brengen of de overwintering verstoren.
7. Uw onderzoeksprotocol wordt ten minste één keer in de drie jaar aangepast aan de nieuwste wetenschappelijke inzichten c.q. onderzoeksmethoden. Aanpassing is nodig als uit de nieuwste inzichten blijkt dat nieuwe middelen en/of methoden leiden tot minder verstoring van soorten,

voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen en/of tot een hogere trefkans. Bij de driejaarlijkse evaluatie overweegt u per soortgroep of het doel van het onderzoek bereikt kan worden met eDNA als onderzoeksmethode.

8. U legt de aangepaste versie van het onderzoeksprotocol beschermde soorten iedere drie jaar voor 15 februari ter goedkeuring aan ons voor (voor het eerst in 2025, en daarna elke drie jaar), naar provincie Overijssel, team vergunningen, onder vermelding van het kenmerk (D2022-10-003313) van de ontheffing. Als zich geen inhoudelijke wijzigingen hebben voorgedaan volstaat een korte toelichting / onderbouwing.

Onderzoek op basis van eDNA

9. Als het doel van het onderzoek bereikt kan worden met eDNA als onderzoeksmethode, dan past u deze onderzoeksmethode toe. Dit onderzoek wordt door of onder directe begeleiding van de ontheffinghouder uitgevoerd.
10. Het verzamelen en conserveren van monsters t.b.v. eDNA moet verifieerbaar worden uitgevoerd volgens de daarvoor geldende protocollen die het betreffende laboratorium daaraan stellen.

Uitvoering onderzoeken

11. Gevangen dieren moeten, na determinatie op de plek of direct nabij de plek waar ze gevangen zijn, zo snel mogelijk weer vrij worden gelaten. Alleen voor weekdieren geldt de uitzondering dat vervoer van maximaal 3 exemplaren naar een andere plaats (in laboratorium) om te determineren is toegestaan als het niet lukt met de mobiele apparatuur (vergroting 80x). Na determinatie deze dieren worden teruggebracht naar de plek waar ze zijn gevangen en weer worden vrij gelaten.
12. Soorten waarvoor geen ontheffing is verleend worden gelijk losgelaten.
13. Bij onderzoek in water met een schepnet tijdens het voortplantingsseizoen⁸ van beschermde watergebonden soorten, zorgt u er voor dat in ieder geval 50% van de geschikte voortplantingsplaats, die onderzocht wordt, ongemoeid wordt gelaten.
14. De veldonderzoeken in oppervlaktewater met alle vormen van netten zijn niet toegestaan als de temperatuur in de waterkolom lager is dan 4 graden Celsius of hoger is dan 24 graden Celsius.
15. Fuiken voor het vangen van kevers en amfibieën staan deels boven water om verdrinking te voorkomen. Deze fuiken worden regelmatig (tenminste eenmaal per etmaal) gecontroleerd. Deze fuiken moeten een voorziening hebben zodat rovers zoals ratten, otters en vissen worden tegen gehouden.

Voorkomen ziekten en invasieve exoten

16. U voorkomt het overbrengen of verspreiden van ziektekiemen via materieel, materiaal of kleding. Dit doet u door bij elk veldonderzoek naar water- en oeverplanten, macrofauna, amfibieën en/of vissen het actuele 'desinfectie protocol veldwerk vissen en amfibieën' van de stichting RAVON (zie bijlage 2 voor actuele versie 2020) toe te passen. Aanvullend hieraan ontsmet u voor en na ecologisch onderzoek in en nabij vochtige tot natte biotopen alle gebruikte materialen (inclusief schoeisel). Hierbij draagt u er zorg voor dat contact van organismen en oppervlaktewater met het desinfectiemiddel ten allen tijde wordt voorkomen.
17. Ter voorkoming van verspreiding van invasieve exoten reinigt u voor het verlaten van iedere locatie van een veldonderzoek het profiel van schoenen, laarzen en banden van vervoersmiddelen grondig met water en een borstel om plantenresten volledig te verwijderen.
18. Uitsluitend indien het voor het onderzoek noodzakelijk is, kunnen dieren ter hand worden genomen. Het ter hand nemen van gevangen dieren gebeurt uitsluitend indirect via een netje, cuvet,

⁸ Het voortplantingsseizoen is de periode vanaf paring en/of het bevruchten van eitjes tot en met de volledig metamorfose.

handschoen of via een vangzak, niet met de blote hand. Vleermuizen in winterverblijven mogen nooit ter hand worden genomen.

Inloopvallen

19. Inloopvallen worden alleen toegepast onder gunstige omstandigheden, hieronder word volstaan geen aanhoudende regenperioden en geen aanhoudende (nacht)temperaturen onder de 5 graden.
20. U controleert inloopvallen voor grondgebonden zoogdieren regelmatig. De interval tussen de controles moet zijn afgestemd op de betreffende soort en is maximaal 12 uur, voor gevoelige soorten 8 uur.⁹
21. U voorziet inloopvallen voor grondgebonden zoogdieren van geschikt voer en hooi. Indien nodig vult u deze aan c.q. vervangt u deze voor vers materiaal tijdens de controleronden. Denk bij grote kans op spitsmuizen ook aan voldoende meelwormen. Bij temperaturen die de 5 graden naderen ook aanvullend isoleren met schapenwol.
22. U plaatst de inloopvallen uit de zon en zodanig dat instroom van (regen-)water niet mogelijk is.

Betreden ruimten

23. Onderzoek binnen een ruimte, die onderdeel is van het netwerk aan verblijfplaatsen van vleermuizen, is uitsluitend toegestaan als daar vanuit de doelstelling van het onderzoek aantoonbaar noodzaak voor is. Monitoring in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) door de Zoogdierverseniging is geen onderdeel van deze ontheffing.
24. Bij onderzoek binnen een ruimte, die in gebruik is als kraam- c.q. winterverblijfplaats van vleermuissoorten moet het betreden van de ruimte zo kort mogelijk duren zodat geen sprake is van een opzettelijke verstoring.
25. Een kraamverblijfplaats mag maximaal twee keer in een jaar worden bezocht met maximaal 2 personen.
26. In een (winter-)verblijfplaatsen mag uitsluitend ledverlichting of infrarood verlichting worden gebruikt. De verlichting moet zijn afgestemd op de omvang van de ruimte die verlicht moet worden. Verlichting met een lichtbron van meer dan 200 lumen en een bundelbereik van meer dan 100 m of andere versturende handelingen zijn niet toegestaan.
27. Onderzoek binnen een winterverblijfplaats van vleermuizen is tijdens de periode 15 oktober tot en met 30 maart alleen toegestaan in het kader van ecologisch onderzoek ten behoeve van een voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. De vermoedelijke winterverblijfplaats is daarbij onderdeel van het te ontwikkelen gebied en moet daarvoor wijken. Opwarming door menselijke aanwezigheid van de ruimte moet voorkomen worden.

Vangen van vleermuizen

28. U gebruikt (mist)netten uitsluitend voor het vangen van vleermuizen als er nader soortgericht onderzoek nodig is om gegevens te verkrijgen die niet op een andere, minder invasieve methode te krijgen zijn. Voorbeelden daarvan zijn determinatie van soorten, die zeer slecht met een batdetector uit elkaar te houden zijn, of om dieren te zenderen ten behoeve van het vinden van kraamkolonies of overwinteringsplaatsen, of om biometrische gegevens op te nemen (zoals afmeting, gewicht, leeftijd, seksuele status en gezondheid).
29. Uitsluitend onder persoonlijke leiding van de ontheffinghouder mogen vleermuizen worden gevangen.¹⁰

⁹ Voor onderzoek in de provincies Gelderland, Utrecht en Zeeland geldt een maximaal interval van 8 uur voor alle soorten.

¹⁰ Let op dat enkele provincies een aanvullende certificering vragen of niet instemmen met het vangen van vleermuizen. Zie bijlage 3.

30. Bij de vangst worden de ethische 'richtlijnen voor het vangen en hanteren van vleermuizen' (2009) van de commissie vleermuisvangen, gehanteerd (bijgevoegd als bijlage 1 aan deze ontheffing, of een recentere versie hiervan.)
31. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van een onderzoek, waarbij vleermuizen worden gevangen, informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding¹¹ aan:
- de namen van de begeleidend veldecologen c.q. vrijwilligers;
 - de datums en tijden wanneer zal worden gevangen
 - zo nauwkeurig mogelijk de locatie met straatnamen en postcodegebied waar het onderzoek zal worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze ontheffing (D2022-10-003313).
32. Na afronding van het onderzoek stuurt u ons en beknopte evaluatie toe, waarin het vangonderzoek wordt geëvalueerd. In de evaluatie vermeldt u de naam van het project, de gemeente, hoe vaak er is gevangen en welke soorten in welke aantallen zijn gevangen. Tevens vermeldt u eventuele (bijna-)dodelijke ongelukjes onder vermelding van leerpunten om dergelijke situaties te voorkomen. Deze evaluatie stuurt u ons¹² in het jaar van het onderzoek toe, uiterlijk 15 februari van het daarop volgende jaar bij onderzoek aan het eind van een kalenderjaar.

Rapportageplicht

33. De ontheffinghouder dient jaarlijks schriftelijk te rapporteren:
- per onderzoek de locatie (plaats / gemeente) en datum,
 - per onderzoek het doel daarvan,
 - gebruikte vangmiddelen/-methoden,
 - reden van gebruik c.q. het niet toepassen van een alternatieve minder invasieve onderzoeksmethode;
 - per locatie en middel, het aantal gevangen exemplaren van een soort;
 - onvoorziene omstandigheden (verwonding, doding, verstoring of vernieling)

Het rapport bestaat uit een spreadsheet.

34. Het rapport moet elk jaar uiterlijk 15 februari digitaal worden aangeleverd bij Gedeputeerde Staten van Overijssel via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl, onder vermelding van Wet natuurbescherming – soorten en het kenmerk van de ontheffing (D2022-10-003313).¹³

¹¹ Bij onderzoeken in andere provincies moet overeenkomstig bijlage 3 worden gemeld.

¹² Bij onderzoeken in andere provincies moet dit verslag overeenkomstig bijlage 3 worden verzonden.

¹³ Bij onderzoeken in andere provincies moet overeenkomstig bijlage 3 worden gemeld.

C. OVERWEGING BIJ HET BESLUIT

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden hoofdzakelijk plaats op het grondgebied van Overijssel. Dit blijkt uit de projecten waarbij de afgelopen 5 jaar gebruik is gemaakt van de door RVO verleende onderzoeksontheffing. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁴. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met Gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie(s)

De aangevraagde activiteiten op het gebied van onderzoek worden deels uitgevoerd op het grondgebied van overige provincies. Om ontheffing te verlenen is overeenstemming met Gedeputeerde staten van deze provincies noodzakelijk.

Wij hebben de provincies van Nederland een concept ontheffing voorgelegd met het verzoek in te stemmen met deze onderzoeksontheffing voor een periode van 20 jaar. De provincies hebben hier verschillende op gereageerd.

De provincies Noord-Holland en Limburg hebben aangegeven niet in te stemmen met de ontheffing. Voor ontheffingsplichtige activiteiten in deze provincies moet apart ontheffing worden aangevraagd.

De provincies Fryslân en Groningen hebben ingestemd met ons voornemen ontheffing te verlenen.

De overige provincies hebben ingestemd met ons voornemen ontheffing te verlenen, mits er enkele voorwaarden in de ontheffing worden opgenomen specifiek voor hun provincie. Dit betreft met name de termijn van instemming (geen 20 jaar maar 10 of 5 jaar), de voorwaarde dat meldingen en rapportages ook naar de betreffende provincies worden gestuurd. Daarnaast stemmen enkele provincies niet in met bepaalde vangmiddelen en activiteiten, of scherpen voorwaarden aan.

Deze voorwaarden zijn per provincie weergegeven in bijlage 3. Deze voorwaarden zijn vervolgens verwerkt in het besluit en voorschriften.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van alle gemeenten van Overijssel gestuurd met het verzoek om advies. De gemeenten zijn vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij hebben op ons adviesverzoek gereageerd. De reactie van de gemeenten bespreken we in paragraaf C3.2.

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

¹⁴ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁵ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁶ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁷ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁸ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van de activiteiten

De aanvrager, EcoMilieu Advies is een onafhankelijk onderzoek- en adviesbureau met een brede expertise op het gebied van flora en fauna inventarisatie, - monitoring, ecologie, abiotiek, biotiek, fotografie en vormgeving. EcoMilieu is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel sinds 2009 en beschikte vanaf 2011 t/m maart 2021 over een door RVO verleende onderzoeksontheffing. Door de wijziging van de Wet natuurbescherming is de provincie bevoegd gezag geworden voor het verlenen van een soortgelijke ontheffing.

EcoMilieu Advies heeft een kandidaatlidmaatschap van het Netwerk Groene Bureaus, en voert haar onderzoeken uit volgens de Gedragscode van het NGB. De werkzaamheden van EcoMilieu zijn divers en bestaan uit ecologisch onderzoek, inventarisatie en monitoring, dataverwerking, ecologische begeleiding en het verzorgen van opleidingen.

Het zwaartepunt van de activiteiten van EcoMilieu Advies ligt in Overijssel. Dit blijkt uit de projecten waarbij de afgelopen 5 jaar gebruik is gemaakt van de door RVO verleende onderzoeksontheffing. De ontheffing wordt aangevraagd voor heel Nederland. Dit kan door het verzoek tot instemming aan de overige provincies met de voorgenomen ontheffing van Provincie Overijssel.

EcoMilieu vraagt een ontheffing aan voor het vangen van soorten en gebruik van vangmiddelen. Voor de kwaliteit van het onderzoek is het noodzakelijk om het volledige spectrum van haar huidige werkzaamheden te waarborgen. Het is niet mogelijk om gebruik te maken van een doormachtiging van de ontheffing van het Netwerk Groene Bureaus. In die ontheffing zijn een aantal specifieke onderzoeksmethoden niet opgenomen die EcoMilieu wel nodig heeft.

De in te zetten onderzoeksmethoden per soortgroep zijn weergegeven in het werkprotocol (bijlage iii bij het activiteitenplan). De onderzoeken worden daarbij uitgevoerd volgens onderzoeksprotocollen en gedragscodes zoals de kennisdocumenten van Bij12, inventarisatiehandleidingen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties, Netwerk Ecologische Monitoring, en dergelijke. Alleen als gegevens volgens gestandaardiseerde methoden worden verzameld kunnen ze een bijdrage leveren aan bescherming van soorten.

¹⁵ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁶ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁷ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁸ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

De ontheffing wordt aangevraagd door (de directeur van) EcoMilieu Advies. Het is de bedoeling dat ook medewerkers en in opdracht van EcoMilieu Advies handelende derden van de ontheffing gebruik kunnen maken. De deskundigheid wordt daarbij gewaarborgd door de eigenaar van de eenmanszaak EcoMilieu Advies. Hij heeft de afgelopen jaren ruime en specifieke ervaring met de aangevraagde handelingen. De methoden worden verder alleen toegepast door personen die door een ervaren gebruiker vertrouwd zijn gemaakt met deze methoden. Volgens het protocol van EcoMilieuAdvies betekent dit dat een persoon minimaal tienmaal of vaker een methode heeft toegepast onder deskundige begeleiding.

C.2.1.2 Doel van het ecologisch onderzoek

Een bijdrage leveren aan de waarborging, bescherming en verduurzaming van de gunstige staat van instandhouding van onze Nederlandse plant- en diersoorten. Dit doel streeft de eigenaar van EcoMilieu Advies na door het uitvoeren van ecologisch onderzoek naar het voorkomen en de verspreiding van beschermde plant- en diersoorten.

C.2.1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen en soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	verbodsbepaling	Opzettelijk doden of vangen (doden niet aangevraagd). ¹⁹	Opzettelijk doden of vangen (doden niet aangevraagd). ²⁰	Opzettelijk verstoren ²¹	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ^{22, 23}	onder zich te hebben of te vervoeren ²⁴
Amfibieën		X	X	X	X	
Kleine grondgebonden zoogdieren		X	X	X	X	
Insecten		X	X	X	X	
Reptielen		X	X	X	X	
Vissen		X	X	X	X	
Weekdieren		X	X	X	X	X
Overige ongewervelden		X	X	X	X	
Vleermuizen		X		X	X	

¹⁹ Art. 3.5, eerste lid Wnb

²⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub a Wnb

²¹ Art. 3.5, tweede lid Wnb

²² Art. 3.5, vierde lid Wnb

²³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

²⁴ Art. 3.6, tweede lid Wnb

C.2.1.4 Middelen waarvoor ontheffing wordt gevraagd

Voor het gebruik van de volgende (vang)middelen vraagt u eveneens een ontheffing aan op grond van artikel 3.9 lid 2:

- vallen (life-traps) voor het vangen van kleine grondgebonden zoogdieren;
- netten (mistnetten, harpvallen, schepnetten) voor het vangen van vleermuizen;
- netten (schepnetten, vlindernetten, fuiken) voor het vangen van amfibieën, reptielen en insecten;
- putvallen voor het vangen van amfibieën en reptielen;
- stropvallen voor het vangen van hagedissen;
- netten (schepnetten, sleepnetten, zegen, kuilnetten, kruisnetten, fuiken) voor het vangen van vissen;
- netten (schepnet en fuiken) voor het vangen van ongewervelden.

Daarnaast vraagt u ontheffing aan om zich met deze vangmiddelen buiten gebouwen te bevinden (artikel 3.24 lid 2).

C.2.1.5 Periode

Oorspronkelijk heeft u voor een periode van 10 jaar ontheffing gevraagd. In de aanvullende informatie vraagt u een ontheffing aan voor een periode van 20 jaar.

C.2.1.6 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ecomilieu Advies, 12 maart 2021. Activiteitenplan Ecomilieu Advies (vervallen)
- Ecomilieu Advies, 31 augustus 2021. Activiteitenplan Ecomilieu Advies, revisie 1 – 31 augustus 2021
- Ecomilieu Advies, 31 augustus 2021. Aanvullingen WNB onderzoeksontheffing Soortenbescherming
- Resume Richard Gerritsen
- Bachelor degree Richard Gerritsen
- Ontheffing Flora en faunawet 17 februari 2011. FF/75A/2010/072
- Ontheffing Flora en faunawet 16 maart 2016. FF/75A/2015/053
- Aanvullingen Wnb onderzoeksontheffing soortenbescherming, 16 november 2021

C.2.1.7 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 12 maart 2021 ontvangen. Op 6 april 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 31 augustus 2021 en 16 november 2021 ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor de meeste van uw handelingen en betrokken soorten geen vrijstelling.

C.3.1.2 Beoordeling inventarisatiemethoden

Beschrijving onderzoeksprotocol

In het onderzoeksprotocol dat als bijlage iii bij het activiteitenplan van uw aanvraag is gevoegd, beschrijft u voor uiteenlopende soorten de periode en de methode van het onderzoek. U onderbouwt hierin tevens de noodzaak van een invasieve onderzoeksmethode in relatie tot de doelstelling van het onderzoek. In veel gevallen is invasief onderzoek (het vangen van soorten) niet noodzakelijk en kan met visuele en akoestische waarnemingen worden volstaan.

De beschreven inventarisatiemethoden zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op bestaande protocollen, handleidingen en methoden die gebruikelijk zijn in het ecologisch werkveld. De wijze van onderzoek is afhankelijk van de doelstelling. U geeft aan dat per soort en doel van het onderzoek altijd de beste keuze wordt gemaakt die tot de minste effecten voor de soort leidt. Het werkprotocol is daarbij een leidraad maar onderzoek blijft altijd maatwerk. In de gewijzigde versie van de aanvraag hebt u de methode elektrisch vissen verwijderd.

Daarnaast is in het protocol genoemd dat u zich aan het hygiëneprotocol van Ravon houdt, voor zover dit noodzakelijk is om verspreiding van ziekten onder amfibieën, reptielen en vissen te voorkomen. Ook neemt u alleen exemplaren ter hand met handschoenen om overbrengen van ziekten te voorkomen.

U onderschrijft de ethische richtlijnen voor het vangen van vleermuizen (Ethische richtlijnen Vleermuizenvangen 2009, vleermuisvangen.nl)) en de Gedragscode van het Netwerk Groene Bureaus.

Onze reactie op het onderzoeksprotocol

Het bij de aanvraag gevoegde onderzoeksprotocol geeft een goede weergave van de onderzoeksmethoden en de afwegingen om tot onderzoeksmethoden te komen. Omdat de onderzoeksmethode maatwerk is en de inzet van invasieve methoden afhankelijk is van het doel van het onderzoek, is het pas bij een concreet uit te voeren onderzoek te beoordelen. Dit komt terug in de afweging en planning van elk onderzoek. Daarnaast vragen wij in de jaarrapportage dit terug te koppelen.

Het onderzoeksprotocol is leidend in de afwegingen. Dit leggen we vast in de voorschriften. Om ervoor te zorgen dat dit onderzoeksprotocol aangesloten blijft bij de meest recente inzichten in onderzoeksmethoden, vragen wij het onderzoeksprotocol eens per 3 jaar actief te beoordelen en zonodig aan te passen. Daarbij verplichten wij u om een gewijzigd onderzoeksprotocol aan ons voor te leggen ter goedkeuring. Dat is in ieder geval nodig om discrepantie tussen ontheffing en uitvoering te voorkomen. Het borgt echter ook een terugkerende interactie tussen ontheffinghouder en bevoegd gezag. Door de duur van deze ontheffing is een regelmatig contact nodig omdat de ontwikkelingen in veldonderzoek snel kunnen gaan.

Aanvullende eisen in voorschriften

Watergebonden soorten

Aanvullend aan het protocol voor de uitvoering van ecologisch veldwerk is volgens ons een betere borging nodig van de kwaliteit van de te bemonsteren wateren en de soorten die daarin leven.

Vangst met netten is alleen toegestaan bij temperaturen tussen 4 en 24 °C. Hierdoor beschermen we dieren in rusttoestand of tijdens perioden met weinig zuurstof.

Daarnaast beschermen wij de voortplantingsplaatsen van soorten in water. Om te voorkomen dat een voortplantingswater volledig wordt verstoord door het gebruik van onder andere het schepnet geven wij als randvoorwaarde mee dat 50% van het voor de soort geschikte water ongerept moet blijven. Op die wijze blijft, direct na het uitvoeren van de bemonstering, een deel zijn functie als bijvoorbeeld voortplantingswater behouden. De veldecoloog moet een goed ecologisch inzicht hebben in de te onderzoeken soorten. Alleen met voldoende ervaring is borging van het ongemoeid laten van 50% van het geschikte leefgebied realiseerbaar. De ontheffinghouder blijft altijd de eindverantwoordelijke hiervoor.

Aanvullend aan het onderzoeksprotocol is het bij lucht ademende soorten noodzakelijk de vangstruimte van fuiken deels boven water te houden om verdrinking te voorkomen. Ook moeten deze fuiken een voorziening hebben zodat rovers zoals ratten, otters en (grote) vissen worden tegengehouden.

Hygiëne

U geeft in het onderzoeksprotocol al aan dat u zich aan het hygiëneprotocol van Ravon bij veldonderzoek in en nabij water houdt. Daarbij versterken wij de adviezen in dit protocol door het verplichten van die maatregelen, zowel voor de veldmaterialen, de kleding, de wegwerphandschoenen als de vervoersmiddelen. Ook hierbij zijn steeds de meest recente wetenschappelijke inzichten geldend. Vanuit dezelfde zorg om verspreiding van ziektekiemen te voorkomen leggen wij vast dat het niet is toegestaan om dieren naar een andere plek dan de vangplek te verplaatsen, met uitzondering van enkele mollusken die uitsluitend onder een binoculair kunnen worden gedetermineerd.

Aanvullend leggen wij op dat u de profielen van schoeisel en van banden van vervoersmiddelen moet reinigen met water en een borstel, voordat u een onderzoekslocatie verlaat. We doen dit om ongewenste

verspreiding van invasieve exoten zo veel mogelijk te voorkomen. Deze exoten verdringen de inheemse flora. Dit voorschrift geldt voor elke onderzoekslocatie.

Hoewel dit verspreid over het onderzoeksprotocol is genoemd, benoemen we in voorschrift 18 nog expliciet dat het alleen toegestaan is dieren te hanteren indien dit voor het onderzoek noodzakelijk is. Om beschadigingen en besmettingen te voorkomen, vindt het ter hand nemen van gevangen dieren uitsluitend indirect plaats via een netje, cuvet, (natte) handschoen of via een vangzak, niet met de blote hand.

Inloopvallen

Ten aanzien van het gebruik van inloopvallen geeft u aan dat dit uitsluitend buiten aanhoudende regenperioden en buiten aanhoudende lage (nacht)temperaturen beneden 5° C wordt toegepast. Als de temperaturen de ondergrens naderen past u isolatie met schapenwol toe.

Vleermuisonderzoek

Voor vleermuisonderzoek waarbij ruimten worden betreden die onderdeel zijn van de verblijfplaats, stellen wij een aantal aanvullende voorwaarden in de voorschriften. Deze zijn er op gericht om onderzoek te beperken tot het hoogst noodzakelijke (voor dat niet uit de protocollen volgt) en de verstoring te beperken door eisen te stellen aan de maximale frequentie, aantal personen en lichtsterkte van gebruikte lampen.

In de aanvraag wordt ook genoemd dat vleermuizen in een verblijf voor onderzoek ter hand worden genomen als er geen alternatief is voor determinatie. Bij winterverblijven heeft dit negatieve effecten doordat het dier opwarmt. Vleermuizen mogen in winterverblijven nooit ter hand worden genomen. Toegelicht is dat hiermee inspectie van (Schwegler) kasten wordt bedoeld, waarbij de voorzijde tijdelijk los wordt gehaald voor een telling. Soms hangen de vleermuizen daarbij aan de gedemonteerde zijde en moeten aan de vaste zijde worden 'gehangen'. Dergelijke inspecties gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen.

C.3.1.3 Beoordeling (vang)middelen

Beschrijving (vang)middelen

In uw aanvraag heeft u aangegeven welke vangmiddelen bij de onderzoeken eventueel ingezet worden (zie ook paragraaf B1.4). In het onderzoeksprotocol geeft u per soort(groep) aan welke vangmiddelen u eventueel gebruikt. Het toe te passen vangmiddel is afhankelijk van de doelstelling van het onderzoek, de onderzoeksmethode en de betrokken soort(-en). U kiest steeds voor de beste methode om de doelstelling van het onderzoek te bereiken. Het doel daarbij is om zo min mogelijk verstoring of schade aan een soort of gebied toe te brengen. Het toepassen van de aangevraagde vangmiddelen is gebaseerd op bestaande protocollen en gebruikelijke onderzoeksmethoden in de praktijk.

Onze reactie op gebruikte (vang)middelen

Bij het gebruik van niet selectieve vangmiddelen is terughoudendheid geboden. Het gebruik van deze middelen is wettelijk verboden, onder andere doordat zij ook een bedreiging (kunnen) vormen voor de staat van instandhouding van soorten van in het wild levende dieren. Bij ecologisch veldonderzoek worden dieren weliswaar zo snel mogelijk weer vrij gelaten, maar een deel loopt het risico op beschadiging en/of gaan dood. Bovendien is niet van alle middelen duidelijk of ze niet schadelijk zijn voor andere dieren dan de soorten die men wil vangen.

Het is niet voor elk onderzoek nodig om dieren te vangen. Dat blijkt ook uit uw eigen onderzoeksprotocol, waaruit de gevraagde terughoudendheid spreekt.

In afwijking van de aanvraag verlenen wij u geen ontheffing voor het onderzoek met een schepnet naar overige ongewervelden (Europese rivierkreeft). Net als bij overige waterdieren kan dit de rustplaatsen en voortplantingsplaatsen beschadigen. Deze soort is (nagenoeg) uitgestorven in Nederland waardoor de staat van instandhouding in gevaar kan komen. Als alternatief kunnen fuiken worden toegepast.

e-DNA

Voor een steeds grotere groep diersoorten (vooral in water) is de aanwezigheid aantoonbaar met e-DNA. Dit wordt maar deels benoemd in het onderzoeksprotocol. Voor vissoorten is nagelaten deze methode als alternatief op te nemen. E-DNA bemonstering is geen vangmiddel en heeft geen effecten op de betrokken soort(-en). De techniek ontwikkelt zich steeds verder. Soms is het al mogelijk om zelfs iets aan te geven over de omvang van de populatie. Het is echter (nog) niet geschikt voor alle typen veldonderzoek of voor alle soorten. Voor zover dat wel toepasbaar is hoort deze methode te prevaleren boven het traditionele veldwerk.

We nemen daartoe een voorschrift op, waarmee we dit opleggen. Daarbij is het belangrijk dat de veldecoloog voldoende kennis heeft over het biotoopgebruik van de betrokken soort en de periode met de hoogste trefkans. Dat garandeert dat een e-DNA monster in de goede periode en op de plek met de meeste trefkans wordt genomen. Bovendien moet de veldecoloog ervaren zijn met het conserveren van monsters. Als één van beide factoren niet gegarandeerd zijn is resultaat van het monster niet betrouwbaar. Dat geldt ook voor het laboratorium, dat deze monsters onderzoekt.

Vangen en hanteren van vleermuizen

U vraagt ook ontheffing voor het gebruik van mistnetten en andere vangmiddelen voor het vangen van vleermuizen. De kwaliteitsborging ten aanzien van de noodzaak om vleermuizen te gaan vangen borgt u met uw onderzoeksprotocol. Daarvan is het uitgangspunt dat dit type onderzoek alleen wordt uitgevoerd als dit echt noodzakelijk is om specifieke kennis op te doen over een soort of het voorkomen daarvan, bijvoorbeeld wanneer informatie nodig is over de geslachtsverdeling e.d., parameters die niet zijn te onderzoeken zonder vangen. Dit moet zorgvuldig worden afgewogen per project, en moet ook blijken uit de rapportages.

Om de kwaliteit ten aanzien van de uitvoering van het onderzoek te borgen worden deze onderzoeken alleen onder fysieke leiding van de ontheffinghouder uitgevoerd. Deze beschikte sinds 2011 over een ontheffing om vleermuizen met mistnetten te vangen. Zijn expertise blijft gewaarborgd door het netwerk met nationale en internationale vleermuisonderzoekers online en tijdens het regelmatig participeren in mistnetonderzoeken landelijk en internationaal. Hierdoor is de ontheffinghouder altijd op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen. Ook worden de ethische richtlijnen voor het vangen van vleermuizen (Ethische Richtlijnen Vleermuisenvangen 2009, Vleermuisvangen.nl) onderschreven.

Beide uitgangspunten nemen wij als randvoorwaarden in de voorschriften 28 en 29 op voor het gebruik van vangmiddelen voor vleermuizen. U meldt 7 werkdagen van te voren het voornemen om vleermuizen te gaan vangen om onze handhavers de mogelijkheid te geven om toe te zien op naleving van de voorschriften. Dit is in voorschrift 31 weergegeven.

Bij het werkprotocol is als mogelijke uitzondering voor het langer vasthouden van vleermuizen telemetrie benoemd (het zenderen van vleermuizen). Dit valt uitsluitend binnen de ontheffing als er geen aanvullende vergunning op basis van de Wet op de dierproeven noodzakelijk is. Dit betekent dat uitsluitend gelijmde zenders van <3% lichaamsgewicht mogen worden gebruikt. De gebruikte lijm laat na 5 dagen los.

Verplaatsen van dieren

Gevangen dieren worden na determinatie op dezelfde locatie teruggeplaatst. Verplaatsen van dieren is beperkt tot soorten die door waarneming met een binoculair moeten worden gedetermineerd. Deze worden daarna op de plaats van vangst weer teruggeplaatst. Dit betreft uitsluitend enkele soorten weekdieren (schijfhoorns). Wanneer het niet mogelijk is deze met loepen of veldmicroscop (vergroting tot 80x) te identificeren, is het meenemen naar het laboratorium noodzakelijk. Dit is alleen in enkel gevallen noodzakelijk en betreft één tot enkele individuen per keer.

Op verschillende onderdelen wordt in het werkprotocol aangegeven dat bij de ecologische begeleiding van ruimtelijke ontwikkeling het nodig kan zijn dieren te vangen en te verplaatsen naar een locatie met geschikt habitat elders (op zo kort mogelijke afstand van de vanglocatie, doch buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden). Wij wijzen u erop dat dit niet zelfstandig is toegestaan op basis van de door ons

verleende ontheffing, maar dat de toestemming of het niet noodzakelijk zijn daarvan moet blijken uit de voor het project verleende ontheffing.

Buiten gebouwen vangmiddelen bij zich hebben

In bovenstaande paragrafen geven wij u toestemming om verschillende vangmiddelen te gebruiken. Wij verlenen u tevens de gevraagde ontheffing om deze middelen buiten bij u te hebben.

C.3.1.4 Voorwaarden aan de gebruiker van de ontheffing

De aanvraag is gedaan door de beoogde ontheffinghouder die eigenaar/directeur is van EcoMilieu Advies. In de aanvraag is tevens aangegeven dat de ontheffing door personeel van EcoMilieu Advies en door derden (die in opdracht van EcoMilieu advies handelen) kan worden gebruikt. Op dit moment kunnen wij de deskundigheid van deze partijen niet beoordelen. Volgens de beschrijving in het onderzoeksprotocol wordt dit door de ontheffinghouder gewaarborgd doordat eerst onder begeleiding wordt gewerkt.

C.3.1.5 Jaarlijkse plicht om te rapporteren

Jaarlijks levert u een rapportage aan over de uitgevoerde onderzoeken. Dat is nodig vanuit de rapportageplicht over verleende ontheffingen, die wij als bevoegd gezag hebben naar de Europese Unie. Concreet moet u het volgende rapporteren:

- per onderzoek locatie (naam gemeente) en datum,
- per onderzoek het doel daarvan,
- gebruikte vangmiddelen/-methoden,
- afweging tussen gebruikte en alternatieve methoden of middelen, waarmee minder tot geen effecten op soorten en / of verblijfplaatsen optreden,
- de aantallen verstoorde c.q. gedode individuen van een soort (ook als er geen sprake is van opzet),
- het aantal verstoorde of vernielde rust- en verblijfplaatsen van een soort.

Deze zaken geeft u in een spreadsheet per onderzoek en per gemeente weer. Deze rapportageplicht is in voorschrift 31 weergegeven. De rapportage van een jaar stuurt u ons voor 15 februari van het daarop volgend jaar toe.

C.3.1.6 Weigering deel van de ontheffing

U vraagt volgens het aanvraagformulier voor alle beschermde soorten ontheffing aan voor het vangen en verstoren. In het aanvraagformulier geeft u niet aan dat u ook ontheffing aanvraagt voor het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen, dit hebt u wel bij de aanvulling aangegeven, eveneens voor alle beschermde soorten. In bijlage 1 bij het projectplan heeft u de aanvraag nader uitgewerkt.

Beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen

Wij weigeren om een algehele ontheffing te geven van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van alle beschermde soorten te beschadigen of te vernielen.

Het vernielen van rustplaatsen is niet aan de orde bij het uitvoeren van onderzoek naar vleermuizen, inclusief het betreden van verblijfplaatsen en bij onderzoek met inloopvallen voor kleine zoogdieren.

Bij veldonderzoek op het land gaat het vooral om rustplaatsen van amfibieën en reptielen. Daarin wordt met name bij deze twee soortgroepen op de grond liggend materiaal omgedraaid om daar onder schuilende dieren op te sporen. Uit de beschreven werkwijze blijkt dat het omgedraaide materiaal altijd zorgvuldig teruggelegd wordt. Door deze werkwijze wordt de betreffende rustplaats niet beschadigd of vernield. De plek blijft behouden.

U verwijst in het onderzoeksprotocol niet specifiek naar enkele keversoorten, er is wel aanvullend gevraagd naar de wijze van uitvoering van onderzoek voor deze soorten. Het gaat om het Vliegend hert (*Lucanus cervus*), Juchtleerkever (*Osmoderma eremita*) en Vermiljoenkever (*Cucujus cinaberinus*). Alle drie de soorten zijn zeldzaam in Nederland. Dit zijn soorten waarvan de larven in (dode) bomen leven. Larven kunnen alleen vastgesteld worden door de rustplaats of voortplantingsplaats te vernielen of te beschadigen. Door schors en hout te verwijderen, gaat niet alleen leefgebied verloren maar kan het

microklimaat ook worden verstoord. De staat van instandhouding van deze soorten staat onder druk. Door de onzekerheden in de effecten voor de soort is geen duidelijkheid over het afbreukrisico van het streven om deze soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Hierdoor kan een ontheffing voor het beschadigen en vernielen van de voortplantings- en rustplaats van deze soorten niet worden verleend.

Er is geen sprake van beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van andere beschermde soorten op het land.

Daarom verlenen wij u voor bovenstaande soortgroepen geen ontheffing van het verbod op beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Dat is anders bij ecologisch onderzoek in water. In dat biotoop is het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen moeilijk te voorkomen met de aangevraagde vangmiddelen, tenzij met fuiken kan worden gewerkt. In C1.1 hebben wij daarom aanvullende maatregelen opgelegd en geen ontheffing verleend voor andere middelen dan fuiken voor overige ongewervelden.

C.3.1.7 Beoordeling staat van instandhouding

In de aanvraag wordt voor alle soortgroepen aangegeven dat het onderzoek beperkt is in tijd en ruimte. De verstoring van soorten en beschadiging van rust- en voortplantingsplaatsen is slechts van tijdelijke duur. Onderzoek en bemonstering van soorten wordt altijd steekproefsgewijs uitgevoerd. Hierdoor blijft er op de onderzochte locaties ook altijd niet verstoorde rustplaatsen of voortplantingsplaatsen over. Voor enkele soortgroepen is ontheffing geweigerd voor het vernielen van voortplantingsrustplaatsen of voortplantingsplaatsen omdat dit mogelijk tot lokale beïnvloeding van de staat van instandhouding kan leiden.

Voor zover mogelijk binnen de doelen van de onderzoeken, wordt het onderzoek zoveel mogelijk buiten de kwetsbare perioden van de te onderzoeken soorten uitgevoerd. Er worden geen individuen van soorten aan de natuur onttrokken. De gunstige staat van instandhouding komt niet in het geding.

C.3.1.8 Beschrijving noodzaak ontheffing

Er is niet altijd een ontheffing nodig om ecologisch veldwerk te verrichten. Voor akoestisch en visueel onderzoek is geen ontheffing noodzakelijk. Wel is in specifieke gevallen sprake van overtredingen van verbodsbepalingen als soorten moeten worden gevangen. Voor soorten die niet onmiddellijk na identificatie worden teruggeplaatst is daarnaast ontheffing nodig van het verbod soorten onder zich te hebben en te vervoeren.

Daarnaast is ontheffing nodig voor het gebruik van de vangmiddelen genoemd in paragraaf B1.4, De Wnb verbiedt deze middelen omdat zij niet-selectief zijn. Daarnaast is ontheffing nodig van het verbod om deze vangmiddelen buitenshuis bij u te hebben.

C.3.1.9 Andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat afdoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing is. Deze afweging wordt bij elk onderzoek of onderzoeksproject opnieuw gemaakt.

Als het mogelijk is binnen de onderzoeksvraag en de scope van het onderzoek, worden niet invasieve onderzoeksmethoden toegepast (audiovisueel). Pas als dit niet mogelijk is, worden de aangevraagde onderzoeksmethoden toegepast. Daarbij wordt altijd gekozen voor de minst invasieve onderzoeksmethode. In het Werkprotocol inventarisatie en monitoring is dit uitgewerkt.

De afwegingen moeten bij het gebruik van de ontheffing inzichtelijk worden gemaakt. Wij vragen u dit jaarlijks te rapporteren.

C.3.1.10 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van

- De bescherming van de wilde flora en fauna, of de instandhouding van natuurlijke habitats
- Onderzoek en onderwijs

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. De ontheffing is aangevraagd voor ecologisch onderzoek. De onderzoeken worden uitgevoerd om ontwikkelingen in aantallen te monitoren, of voorafgaand van de uitvoering van projecten te onderzoeken welke soorten aanwezig zijn. Dit draagt bij aan de kennis over beschermde soorten.

Het onderzoek draagt daarnaast ook bij aan de bescherming van flora en fauna doordat bij onderzoeken die gerelateerd zijn aan (ruimtelijke) projecten de kennis over de aanwezigheid van soorten doorwerkt in de bescherming van deze soorten. Bij de uitvoering van deze ruimtelijke projecten kan de kennis helpen bij het ontwikkelen van een wijze van werken die de soorten niet aantast, of kunnen mitigerende of compenserende maatregelen worden genomen.

C.3.1.11 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁵ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.12 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁶. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C.3.2 Adviezen en zienswijzen

C.3.2.1 Bespreking van adviezen

Burgemeester en Wethouders van alle gemeenten in Overijssel zijn in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. De gemeente Zwolle heeft op 30 maart 2021 een advies toegezonden.

"Dit bureau gaat onderzoek doen naar de Bechstein vleermuis. De ontheffing is veel breder. Ik ben wel benieuwd waarom. Bijvoorbeeld waarom ze ook beschermde planten mogen uitsteken etc".

Wij nemen het advies ter kennisgeving aan. Het aanvraagformulier is ingericht voor het invullen van enkele soorten die bij een project worden beïnvloed. Het aanvraagformulier is niet doelmatig voor aanvragen van ecologisch onderzoek voor vele soorten. Het formulier hoeft in dit geval niet apart voor elke mogelijke te onderzoeken soort te worden ingevuld. In de aanvraag is dit verder duidelijk aangegeven.

Het uitsteken van beschermde plantensoorten is niet aangevraagd. Een mogelijke verklaring dat deze indruk wel wordt gewekt bij de gemeente Zwolle is dat dit wel een onderdeel vormde van de inmiddels vervallen ontheffing die door RVO is verleend.

C.3.2.2 Zienswijze aanvrager

Wij hebben in verband met de in C1.6 beschreven gedeeltelijke weigering uw zienswijze gevraagd op een concept van de ontheffing. Hierop hebt u op 22 november en 24 november 2021 per e-mail gereageerd. U geeft hierin aan in te stemmen met de gedeeltelijke weigering, maar u wijst op enkele onvolkomenheden in de voorschriften en overwegingen met betrekking tot de uitvoering van onderzoek naar vleermuizen, in het bijzonder ten aanzien van telemetrie en de Wet op de dierproeven. Dit is in de definitieve versie van de ontheffing gecorrigeerd.

²⁵ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁶ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om de aangevraagde ontheffing voor het doen van ecologisch (inventarisatie)onderzoek in de provincie Overijssel en de andere provincies voor zover deze hebben ingestemd met ons voornemen ontheffing te verlenen (zie bijlage 3) kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het onderzoek geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

BIJLAGE 1 – Ethische 'richtlijnen vangen en hanteren van vleermuizen'

Versie: 27 januari 2009

Vangen algemeen

- Te allen tijde is de vangleider verantwoordelijk voor het verloop van een vangactie. Hij/zij neemt wanneer nodig werkzaamheden van helpers over, of sluit (tijdelijk) de vangmiddelen.
- Er wordt van te voren ingeschat hoeveel vangmiddelen door de vanggroep beheersbaar zijn. Bij onverwachte grotere aantallen vangsten worden vangmiddelen (tijdelijk) onklaar gemaakt.
- Binnen een straal van 40 meter rond zomerverblijven van meervleermuis *Myotis dasycneme*, ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*, laatvlieger *Eptesicus serotinus*, vale vleermuis *Myotis myotis* of tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus* wordt niet gevangen. Hieronder valt ook het afvangen van zomerverblijven. Dit, omdat deze soorten zeer trouw aan hun verblijfplaats zijn.
- Een vangmiddel wordt zodanig opgezet, dat het snel dichtgeschoven kan worden als het vangstsucces groter is dan de verwerkingssnelheid.
- Een vangmiddel wordt zodanig opgezet, dat een vleermuis snel binnen handbereik gebracht kan worden zonder het dier in gevaar te brengen.
- Open mistnetten worden ten minste 1 keer per 10 minuten gecontroleerd op nieuw ingevlogen vleermuizen. Bij groot vangstsucces wordt de frequentie opgevoerd. Bij de plaatsing van de vangmiddelen wordt ervoor gezorgd dat deze controlesnelheid mogelijk is.
- Vleermuizen worden in minder dan 2 minuten uit het net bevrijd. Vleermuizen waarbij dit niet lukt, krijgen een spoedbehandeling. Ofwel een ervaren vanger neemt het dier over en maakt dit los, ofwel het dier wordt bevrijd door de draden waarmee het dier verward zit los te knippen. Een schaar dient binnen handbereik te zijn.
- Alle gevangen vleermuizen moeten uiterlijk een uur na de vangst weer worden vrijgelaten. Als er een speciale reden is om het dier langer vast te houden (bijvoorbeeld telemetrie) dan is bijvoeding vereist. Het is daarom aan te raden bijvoorbeeld meelwormen mee te nemen.
- Zwangere of lacterende vrouwtjes krijgen een spoedbehandeling. Ze worden zo snel als mogelijk, maar tenminste binnen een half uur na de vangst vrijgelaten.
- Hoogzwangere vrouwtjes en vrouwtjes met aanhangend jong worden direct vrijgelaten.
- Bij vrijlating krijgen de dieren de gelegenheid zelfstandig weg te vliegen. Eventueel worden ze op een boom of muur geplaatst.
- Afkoeling van dieren wordt voorkomen, bijvoorbeeld door ze niet op de tocht te hangen.
- Afgekoelde dieren worden opgewarmd voor vrijlating.
- Vangen in de buurt van verblijf of vliegroute
- Een vangstteam in de buurt van een bekend verblijf dient uit minimaal 2 mensen te bestaan.
- Om verstoring van vliegroutes te voorkomen wordt een route óf alleen in de avondtrek óf alleen in de ochtendtrek afgevangen.
- Vangen boven water
- De vangleider is verantwoordelijk voor het welzijn van de dieren. Deze heeft dus zelf ook een waadpak aan en een zwemband klaarliggen, zodat hij te hulp kan schieten als dat nodig is.
- Er wordt gezorgd voor een lijn over het water voor de veiligheid van de vangers in het water. Tevens kan deze lijn gebruikt worden om zich snel door het water te verplaatsen. De tijd dat een vleermuis gevangen zit wordt hiermee bekort.
- Een waternet mag nooit onbemand staan, dus alleen in combinatie met andere vangmiddelen als het waternet bemand kan blijven. Bij de inrichting van de vangplaats wordt ervoor gezorgd dat continu toezicht mogelijk is.
- Er wordt speciale zorg besteed om te voorkomen dat dieren te water raken tijdens het vangen.

Bron: <http://vleermuizenvangen.nl/vangststroom/ethische-richtlijnen>

BIJLAGE 2 – Desinfectie protocol veldwerk, RAVON

Versie: april 2020

Achtergrond

De huidziekte chytridiomycose, veroorzaakt door de schimmel *Batrachochytrium dendrobatidis* (Bd) en *B. salamandrivorans* (Bsal), veroorzaakt wereldwijd massale sterfte onder amfibieën, ook in Europa en in Nederland. In Nederland is de vuursalamander door introductie van de invasieve schimmel Bsal bijna uitgestorven. De schimmel is ook bij kamsalamander, Alpenwatersalamander en kleine watersalamander vastgesteld en kan sterfte bij deze soorten veroorzaken. Ook is vanaf 2010 ranavirus op meerdere plaatsen in Nederland aangetoond. Er zijn verschillende varianten van het ranavirus die ziekte kunnen veroorzaken bij vissen, amfibieën of reptielen. Ook herpesvirussen, *Saprolegnia*, *amphibiothecum* en nog vele andere ziekteverwekkers kunnen ziekte en sterfte bij amfibieën veroorzaken. Bovengenoemde amfibieziektes zijn niet schadelijk voor mensen.

Er komt steeds meer kennis over en belangstelling voor ziektes bij amfibieën die populaties kunnen bedreigen. Het is voorsnog evident dat de mens een belangrijke rol speelt als verspreider van ziektes. Ongemerkt kunnen aan schoenzolen, schepnetten en emmers ziekteverwekkers van de ene naar de andere locatie worden gebracht. Om die reden kunnen activiteiten in het veld een potentieel risico vormen voor amfibieën.

Eenvoudige desinfectiemaatregelen die kleding en veldmaterialen ontsmetten zijn zeer effectief in het verminderen van de verspreiding van ziekteverwekkers naar nu nog 'schone' gebieden. In dit advies treft u eenvoudige, preventieve maatregelen aan die u kunt nemen. Dit advies richt zich alleen op de 'standaard' veldonderzoeksmethoden. Bij het verplaatsen van dieren is ook een grote kans op het verspreiden van ziektes. Wanneer herintroducties, verplaatsingen van dieren, etc. uitgevoerd worden gelden strengere hygiëne-eisen.

Referenties:

- Johnson, M. L., et al. (2003). DOI: 10.3354/dao057255
- Van Rooij, P., et al. (2017). DOI: 10.1371/journal.pone.0186269

Contact met RAVON: ziektes@raxon.nl

Advies:

- Hanteer amfibieën alleen als het echt noodzakelijk is. Er zijn geen beperkingen in het veld, zolang u voorzorgsmaatregelen neemt.
- Neem ook hygiënemaatregelen in acht als u met vissen, aquatische macrofauna, waterplanten of met reptielen in vochtige terreinen werkt (en de amfibieën ongemoeid laat).
- Amfibieën moeten altijd weer op de exacte vangstlocatie worden losgelaten.
- Als uw handen in contact komen met water of met amfibieën moeten wegwerphandschoenen (poederloos) worden gedragen. Nitril handschoenen (Eco Nitrile PF250) worden aangeraden vanwege het afdodend effect op Bd en Bsal. Neem ook desinfecterende handgel (ongeparfumeerd) mee.
- Alle materialen die tussen verschillende locaties¹ gebruikt worden, moeten worden gedesinfecteerd.
- Als u het water in bent gelopen, of contact hebt gemaakt met het water (of modder), moeten schoenen/laarzen/waadpak worden gedesinfecteerd.
- Parkeer uw auto iets verderop op een verhard pad en niet op (zachte modderige) vegetatie.
- Bd overleeft een korte periode (4 uur) van droogte niet, maar ranavirus en Bsal kunnen wel langer in leven blijven op droge oppervlakten. Het 4 uur laten drogen van je veldmaterialen tussen veldbezoeken door is dus voldoende effectief tegen Bd, maar niet volledig tegen ranavirus en Bsal.
- Dode en/of zieke amfibieën hebben een grote kans op de aanwezigheid van amfibieziektes en moeten daarom voorzichtig behandeld worden. Hanteer ze enkel met handschoenen, rapporteer zieke dieren en neem dode dieren mee (in een dubbele plastic zak). Neem bij het aantreffen van dode salamanders direct contact op met RAVON en meld ook vondsten van ziek uitziende dieren. Let op: het meenemen van dieren kan enkel wanneer u daarvoor een geldige ontheffing heeft. Neem contact op met RAVON voor meer informatie.

Reinigen en desinfecteren:

- Gebruik bij voorkeur 2 (of meer) sets materialen, zodat er geen chemicaliën gebruikt hoeven te worden in het veld.
 - Borstel plantenresten, modderkluiten, etc. af op de veldlocatie.
 - Spoel met water. Water uit een poel of vijver is prima. Zorg dat de materialen zo schoon mogelijk zijn.
 - Desinfecteer materialen op onderstaande manier, bij voorkeur thuis, en anders op ruime afstand van het oppervlaktewater en probeer geen residu in het milieu te laten komen. Gebruik bijvoorbeeld een emmer of bak om in te desinfecteren en voer de oplossing thuis op de voorgeschreven manier af.
 - Aangeraden ontsmettingsmiddelen zijn Virkon S (1% oplossing, gedurende ten minste 2 min.), bleek (minimaal 4% natriumhypochloriet) en 70% ethanol of spiritus (85% ethanol)². De minimale inwerktijd voor natriumhypochloriet en ethanol is respectievelijk 5 en 1 minuut. Gebruik altijd verse oplossingen.
 - Spoel de materialen na desinfectie goed na met schoon (leiding)water.
 - Was uw handen met een desinfectans en/of desinfecteer uw handen met een ongeparfumeerde desinfecterende handgel, verkrijgbaar bij vrijwel alle supermarkten en drogisten.
1. Een locatie wordt gedefinieerd als een unieke poel of een bekensysteem die/dat niet in directe verbinding staat met ander oppervlaktewater.
 2. Niet alle middelen mogen buitenhuis gebruikt worden en de regelgeving hieromtrent verandert regelmatig, houd hier rekening mee bij het te gebruiken ontsmettingsmiddel. Het is enkel toegestaan Virkon S te gebruiken in 'ruimtes bestemd voor het verblijf van mensen', en dus niet in de open lucht.

BIJLAGE 3 – PROVINCIESPECIFIEKE VOORWAARDEN UIT INSTEMMING

Provincie Drenthe

Ingestemd, aanvullende voorwaarden:

- Enkel instemming voor een periode van 10 jaar.
- Aangepaste melding
Bij onderzoek in Drenthe minimaal 7 dagen voorafgaand melding naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer 202103526 en daarin de locatie en aard van het onderzoek te vermelden. Aanvullend dient er bij calamiteiten contact te worden opgenomen met de provincie Drenthe.

Provincie Flevoland

Ingestemd, aanvullende voorwaarden:

- Enkel instemming voor een periode van 10 jaar.
- Aangepaste melding.
Bij onderzoek in Flevoland melding naar handhaving@ofgv.nl.

Provincie Fryslân

Ingestemd, geen aanvullende voorwaarden.

Provincie Gelderland

Ingestemd, aanvullende voorwaarden:

- Instemming voor maximaal 5 jaar. Voordat de looptijd verstreken is kan de ontheffing opnieuw verlengd worden (mits tijdig aangevraagd). Als de aanvrager t.z.t. lid is van het Netwerk Groene Bureaus, kan hij ook gemachtigd worden voor de ontheffing van het NGB. De instemming geldt alleen voor onderzoek en de ontheffing kan in Gelderland niet ingezet worden bij mitigatie of actieve preventie bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- Instemming vleermuizen vangen en hanteren alleen indien de ontheffinghouder een gecertificeerd zelfstandig vanger is via het vangstelsel www.vleermuizenvangen.nl of vangt onder direct toezicht van zo een gecertificeerd zelfstandig vanger. Daarnaast is minimaal 3 weken voor aanvang van het onderzoek waarbij vleermuizen zullen worden gevangen, een melding nodig bij de provincie Gelderland o.v.v. het zaaknummer 2021-014893, en behouden wij ons voor, onze instemming voor wat betreft dat onderzoek in trekken.
- Geen instemming voor vangmiddel schepnet voor niet watergebonden soorten.
- Het desinfecteren voor amfibieën en reptielen dient te gebeuren volgens het RAVON-protocol. Daarbij moet contact tussen dieren en desinfectiemateriaal worden voorkomen door voorafgaand met leidingwater te spoelen, dit water opvangen zodat contact met oppervlaktewater wordt vermeden. Conform het Hygiëneprotocol dient het materiaal en de kleding na het vangen gedesinfecteerd te worden en vervolgens gespoeld met leidingwater of met water dat verzameld is uit het dan nog te onderzoeken water, maar zonder dat dit spoelwater in contact kan komen met oppervlaktewater of kwetsbare vegetatie (bijvoorbeeld bij een straatkolk of op de openbare weg). Het desinfecteren van handschoenen voordat dieren weer worden gehanteerd kan schadelijk zijn voor de dieren, beter is om daarvoor geschikte (niet toxische) wegwerphandschoenen te gebruiken. Of de al dan niet gedesinfecteerde handschoenen eerst te wassen en te spoelen.
- Aanpassing voorschrift. Periode controle lifetraps muizen maximaal 8 uur, zwaartepunt in avond en nacht.

Provincie Groningen

Ingestemd, geen aanvullende voorwaarden.

Provincie Noord-Brabant

Ingestemd, aanvullende voorwaarden:

- Instemming geldt alleen voor onderzoek binnen de provinciegrenzen van Noord-Brabant als het onderzoek deel uitmaakt van een provinciegrens-overschrijdend onderzoek in een provincie waarvoor de ontheffing dan wel instemming van die provincie geldt.

- Voor onderzoek waarvan de handelingen grotendeels of uitsluitend in Noord-Brabant plaatsvinden dient een ontheffing bij Noord-Brabant te worden aangevraagd.
- Aanpassing meldingsvoorschrift, voor handelingen in Noord-Brabant een melding via info@odbn.nl, onder vermelding van ons zaaknummer Z/175896.
- Instemming vleermuizen vangen en hanteren alleen indien de ontheffinghouder een gecertificeerd zelfstandig vanger is via het vangstelsysteem www.vleermuizenvangen.nl of vangt onder direct toezicht van zo een gecertificeerd zelfstandig vanger.

Provincie Noord-Holland

Geen instemming. Voor ontheffingsplichtige werkzaamheden in Noord-Holland separaat ontheffing aanvragen.

Provincie Limburg

Geen instemming. Voor ontheffingsplichtige werkzaamheden in Limburg separaat ontheffing aanvragen.

Provincie Utrecht

Ingestemd, aanvullende voorwaarden:

- Instemming voor de periode tot en met 30 september 2027. Minimaal 13 weken voor deze datum kan door de ontheffinghouder voor een verlenging van onze instemming worden verzocht, onder vermelding van het zaaknummer Z-WNB-SB-OV-2022-0052.
- Geen instemming met het vangen van vleermuizen. Voor het ontheffen hiervan dient de ontheffinghouder een gecertificeerd zelfstandig vanger te zijn via het vangstelsysteem van www.vleermuizenvangen.nl of onder direct toezicht van een gecertificeerd zelfstandig vanger te werken, eventueel in combinatie met een geldige machtiging van de Zoogdiervereniging, om het vangen van vleermuizen met behulp van mistnetten of harpvalen en het hanteren van vleermuizen als gecertificeerd zelfstandig vanger uit te mogen voeren.
- Geen instemming voor het vangen van libellen.
- Aanpassing voorschrift. Periode controle lifetraps muizen maximaal 8 uur.

Provincie Zeeland

Ingestemd, aanvullende voorwaarden:

- Enkel instemming voor een periode van 10 jaar.
- Aanpassing voorschrift. Periode controle lifetraps muizen maximaal 8 uur.
- Aanpassing meldingsvoorschrift, voor activiteiten binnen Zeeland ook naar handhaving.qroen@rud-zeeland.nl.

Provincie Zuid-Holland

Ingestemd, aanvullende voorwaarden:

- Enkel instemming voor een periode van 10 jaar. Voor verlenging moet minimaal 6 maanden voor de einddatum van de ontheffing een nieuwe aanvraag te zijn ingediend. Hierin moet worden verwezen naar het zaaknummer van de aflopende ontheffing.
- Aanpassing meldingsvoorschrift en rapportage, Voor activiteiten binnen de provincie Zuid-Holland dient de ontheffinghouder elk jaar uiterlijk 15 februari het rapport van de uitgevoerde onderzoeken, zoals bedoeld in voorschrift 33 van de ontheffing, te zenden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mail: meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna' en ons zaaknummer 01023025.